



Reservation

Kostutredning

Ärende 9 Dnr 2015/BUN 0061 002

Slutrapport Kostutredning

Bakgrund

På uppdrag av kommundirektören har konsult-och servicekontoret genomfört en utredning om kommunens kost-och måltidsverksamhet. Huvudsyftet med utredning var att identifiera åtgärder som utvecklar kommunens kostverksamheter med hänsyn till kvalitet, effektivitet och nuvarande kundnöjdhet.

Utredningens övergripande förslag är att ansvaret samlas in i en organisation under Kommunstyrelse och att en ny tjänstemanorganisation byggs upp. Förslaget organisationen finns beskriven i utredningsrapporten, sidor 14-19.

Socialdemokraternas synsätt på skolmåltiderna

Vi Socialdemokrater tror att den mest kostnadseffektiva skolmaten, är den som äts upp. Inför beslut i nämnden har vi tagit del av framgångsrika skolmatskommuners arbete och livsmedelsverkets rekommendationer för skolmåltiden. Framgångsfaktorer som lyfts fram är bland annat att se skolmåltiden som en pedagogisk resurs och involvera kökschef i ledningsgruppen och arbeta ämnesintegrerat.

Centralisering kan skapa problem istället för lösningar

Tyresö har ett ambitiöst och riktigt mål om att bli en av de Sveriges ledande skolkommuner, vi Socialdemokrater är oroade över att en centralisering av skolmåltiden riskerar att gå emot det målet.

Det förslag som nu röstats igenom, ser vi som problematiskt utifrån tre faktorer

1. Dyr organisation och en centralisering av beslut och oklara riktlinjer
 - a. Beslutet innebär en ny organisation med 5 nya chefer med ansvar för måltiden från barn till äldre. En kökschef kommer med den nya organisationen ha en personalchef men en rektor som äger budgeten vilket riskerar otydlighet i beslut och ansvar.

2. Mindre resurser till skolan i form av skolpeng
 - a. Trenden är att allt mindre resurser går till rektors budget i form av skolpeng. Vi Socialdemokrater tror att de bästa besluten tas nära verksamheten av de som berörs av den. Med beslut om en centralisering av skolmåltidernas enhet, minskar skolpengen ytterligare.
3. Hantering av konsultrapporter
 - a. Återigen ser vi hur en konsultrapport beställs och beslut som föreslås tas som beslut rakt av utan reflektion. Det vore intressant att låta berörda parter diskutera rapporten, ge barn och utbildningsförvaltningen en möjlighet att yttra sig och för nämnden att diskutera rapportens för- och nackdelar.

Faktorer som kan bidra till framgång

Tydliga riktlinjer för skolmåltidens utformning, kostnad, innehåll och pedagogisk inramning måste utformas. Vi tror att ovan tillsammans med tillsättandet av en gastronomisk chef är faktorer för att bidra till att skolmåltiden lyfts.

Utredning saknar nödvändiga kostnadsberäkningar

Vi Socialdemokraterna noterar att utredningen inte har tagit fram någon kalkyl om hur mycket en sådan organisation skulle kosta, hur skolpengen påverkas och inte alls någon tydligt hänsyn till barnen/elevens behov av sina måltider. Det finns enstaka kommentarer om näringsrika måltider som mer relateras till "politisk korrekta skrivelser" än verkligheten.

Dessutom, och av största vikt, noterar vi att utredningen fokuserar i högsta graden på organisatoriska och administrativa åtgärder utan någon hänsyn till skolmatens största bov: Matsvinnet¹ – d.v.s. lagad mat som istället för att ätas upp hamnar i papperskorgen. Utredningar kring offentliga måltider som inte tar hänsyn och har exakta siffror på hur mycket matsvinnet kostar borde i princip anses av mycket lågt värde som beslutsunderlag!

Exempel på hur man kan hantera matsvinnet.

Matsvinnet är direktrelaterat till omständigheter kring själva måltiden i skolmatsalen. Kommuner som har lyckats med att minska matsvinnet har arbetat med eleven och skolpersonalen. I skolpersonalen ingår både kökspersonal och övrigpersonal: rektor, lärare och övriga pedagoger, skolsköterska, föräldrar osv. Man har jobbat enkla åtgärder och har åstadkommit mycket goda resultat: Barnen äter upp sin mat och får de näringsämnen de behöver för att orka med lektionerna.

Det finns fler effektiva åtgärder för att lyfta skolmåltiden som inte kräver dyra organisationsförändringar och centralisering som bör diskuteras innan en beslut tas om en stor organisationsförändring, till exempel;

¹ Matsvinn(ej matavfall) på svenska skolor; Sedan år 2009 följer Naturvårdsverket upp matsvinnet på svenska skolor. Genomsnitt slängs mat för 600 miljoner kronor per år. De viktigaste åtgärderna för att minska matsvinnet inte är förknippade med centrala och effektiva inköp av balanserade näringsrika råvaror

- Fräscha, ljusa, trivsamt-inredda matsalar
- Att arbeta med dofter
- Schemalagda måltider. Att barnen minst har minst 30 minuter till sin skolmåltid.

Förhoppning om sakliga diskussioner för korrekt beslut

Vi Socialdemokrater hade en förhoppning att nämndens ordförande skulle se vinsten av att diskutera ovan infallsvinklar på förvaltningsnivå för att sedan jämföra för- och nackdelar med kostutredningens förslag på organisation.

Så blev tyvärr inte fallet.

Yrkande

Vi Socialdemokrater yrkade därför på en annan beslutsformulering:

Att barn och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda en organisation för skolmåltiden där ansvar är kvar på skolan med synen på skolmåltiden som en pedagogisk resurs. Organisationsförslaget ska innehålla tillsättandet av en gastronomisk chef med syfte att säkerställa likvärdighet, kvalitet och effektivitet.

Vi reserverar oss mot beslutet att avslå vårt ändringsyrkande.

För den Socialdemokratiska gruppen


Jannice Rockström